

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 31

van **ALLESSIA CLAES**

datum: 17 oktober 2023

aan **JO BROUNS**

VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Werkbaarheidscheques - Stand van zaken 2022

Eenmanszaken, kmo's en grote ondernemingen (met minstens één werknemer) uit de profitsector en organisaties uit de socialprofitsector kunnen met de werkbaarheidscheques tot maximum 10.000 euro steun krijgen om knelpunten rond werkbaar werk binnen de organisatie in kaart te brengen om zo de arbeidsomstandigheden in hun onderneming duurzaam te verbeteren. Uit cijfers van 2019 kwam naar voren dat die werkbaarheidscheques slechts bij 35 bedrijven gebruikt werden. In 2021 was het aantal bedrijven dat werkbaarheidscheques aangevraagd had al gestegen naar meer dan 600.

Naar aanleiding van de coronacrisis werd de werkbaarheidscheque tijdelijk uitgebreid om verbeteracties mogelijk te maken in de vorm van advies, begeleiding en opleiding, gericht op het psychosociaal welbevinden van de medewerkers. Door de coronacrisis werkten ook heel veel werknemers thuis. Het staat vast dat telewerk na de coronacrisis een factor blijft in de arbeidsomstandigheden van heel wat werknemers. Daarom kan de werkbaarheidscheque sinds de coronacrisis ook gebruikt worden voor het uitwerken van een telewerkbeleid.

1. Hoeveel bedrijven vroegen in 2022 werkbaarheidscheques aan? Graag een overzicht van de bedrijven, hun aangevraagde steun en een opsplitsing van het aantal aanvragen per provincie.
2. Hoeveel bedrijven gebruikten in 2022 ook effectief die werkbaarheidscheques? Graag een overzicht van de bedrijven, de aan hen toegekende steun en een opsplitsing per provincie.
3. Hoeveel bedrijven vroegen nog specifieke steun aan voor het uitwerken van een telewerkbeleid? Graag een overzicht van de bedrijven, hun aangevraagde steun en een opsplitsing van het aantal aanvragen per provincie.
4. Hoe evalueert de minister die cijfers?
5. Wat was het totale budget voor de werkbaarheidscheques in 2022? Volstond dat?
6. Werd er overleg gepleegd met werkgeversorganisaties of de sociale partners om de bekendheid en bijgevolg ook het succes van de werkbaarheidscheques te verhogen?
7. Is er al overleg geweest met de bedrijven die de werkbaarheidscheques gebruikt hebben om zo eventuele werkpunten en opmerkingen bloot te leggen? Zo ja, wat waren de conclusies van dat overleg? Zo niet, waarom niet? Zal dat in de toekomst alsnog gebeuren?
8. Staan er nog verdere beleidsinitiatieven over werkbaarheidscheques op stapel?

ANTWOORD

op vraag nr. 031 van 17 oktober 2023

van **ALLESSIA CLAES**

1. In bijlage voeg ik graag een overzicht toe van de organisaties die in 2022 een werkbaarheidscheque hebben aangevraagd. Ik geef daarbij een overzicht van de organisaties, de steun die ze aangevraagd hebben en de opsplitsing naar de verschillende provincies. Voor wat betreft de opsplitsing naar de verschillende provincies worden de organisaties die ingediend hebben met hoofdzetel in het Brussels Hoofdstedelijk gewest bij Vlaams-Brabant meegeteld. De werkbaarheidscheque richt zich naar organisaties die gevestigd zijn in het Vlaams gewest. Organisaties, gevestigd in het Brussels Hoofdstedelijk gewest, zijn dus uitgesloten van deelname tenzij ze beschikken over een exploitatiezetel in het Vlaams gewest.

In 2022 werden 661 aanvragen voor een werkbaarheidscheque ingediend. Verspreid overheen de diverse provincies komt dit neer op 157 aanvragen vanuit de provincie Antwerpen, 104 aanvragen vanuit de provincie Limburg, 182 aanvragen vanuit de provincie Oost-Vlaanderen, 88 aanvragen vanuit de provincie Vlaams-Brabant en 129 aanvragen vanuit de provincie West-Vlaanderen.

Achtergrondinfo: In het overzicht werden een aantal projecten opgenomen waarvan de aangevraagde steun 0,00 euro bedraagt. Dat heeft te maken met het feit dat de indienende organisatie in de online applicatie geen bedragen heeft opgenomen maar wel een offerte van de dienstverlener bezorgd heeft waardoor het kostenplaatje en de bijhorende subsidie kon bepaald worden.

2. Van de 661 aanvragen voor een werkbaarheidscheque in 2022 werden 550 projecten positief beslist. 3 projecten hebben tot op heden beslist om tijdens de projectlooptijd te stoppen en werden ingetrokken. 547 projecten zijn ofwel reeds volledig uitgevoerd ofwel nog lopende. Het grote aantal negatief besliste projecten in 2022 heeft te maken met de uitputting van het budget. De projecten die ingediend werden als het budget was uitgeput werden daarom allemaal negatief beslist.

In bijlage voeg ik dan ook graag een overzicht toe van de projecten die effectief uitgevoerd werden in het kader van de werkbaarheidscheque in 2022 en dit met een opsplitsing per provincie en de vermelding van de toegekende steunbedragen.

3. Sinds de inhoudelijke uitbreiding van de werkbaarheidscheque in 2021 waarbij ook advies en/of begeleiding en/of opleiding bij de organisatie van telewerk aangevraagd worden hebben we 195 aanvragen ontvangen waarbij deze focus aangeduid werd. In de meerderheid van deze aanvragen werden ook nog andere mogelijke acties uitgevoerd die leidden tot werkbaar werk maar niet noodzakelijk te maken hadden met telewerkbeleid.

In bijlage voeg ik dan ook graag een overzicht toe van de organisaties die een aanvraag ingediend hebben waarbij de focus al dan niet uitsluitend lag op acties m.b.t. het telewerkbeleid en dit met een opsplitsing per provincie en de vermelding van de toegekende steunbedragen.

Achtergrondinfo: In het overzicht werden een aantal projecten opgenomen waarvan de aangevraagde steun 0,00 euro bedraagt. Dat heeft te maken met het feit dat de

indienende organisatie in de online applicatie geen bedragen heeft opgenomen maar wel een offerte van de dienstverlener bezorgd heeft waardoor het kostenplaatje en de bijhorende subsidie kon bepaald worden.

4. De afgelopen jaren is er steeds een toename geweest van het aantal gebruikers van de werkbaarheidscheque. Zo was de voorziene 3 miljoen euro voor 2022 reeds uitgeput in het najaar. Aangezien ik de werkbaarheidscheque een waardevol instrument vind, heb ik toen éénmalig 1 miljoen euro toegevoegd aan het budget.

In 2023 mochten enkel nog nieuwe organisaties indienen die voordien nog geen gebruik gemaakt hebben van de werkbaarheidscheque. We zien dat ook dit jaar de werkbaarheidscheque vaak aangevraagd wordt. Op 12 oktober werd de oproep namelijk al afgesloten wegens uitputting van de middelen.

5. Het totale budget voor de werkbaarheidscheques (en de verhoging van de kmo-portefeuille samen) in 2022 was initieel 3.000.000,00 euro. Dit budget volstond niet en werd daarom in het najaar uitgebreid met 1.000.000,00 euro tot 4.000.000,00 euro. Deze 4.000.000,00 euro werd volledig toegekend aan in totaal 549 projectaanvragen. Na de toekenning van het budget aan bovengenoemde projectaanvragen, ontvingen we nog 106 projectaanvragen die we omwille van de uitputting van het budget negatief hebben beslist.
6. Ja, mijn administratie heeft in 2023 contact gehad met werkgeversorganisaties en/of de sociale partners met de bedoeling om de bekendheid en daarop volgend het succes van de werkbaarheidscheque te verhogen. Zo werd er een communicatiepakket samengesteld dat werd overgemaakt aan de verschillende stakeholders, waaronder de werkgeversorganisaties en de sociale partners. Zij werden daarbij aangespoord om diverse acties op te nemen richting communicatie met de bedoeling om de bekendheid en het succes van de cheque te verhogen. Mijn administratie heeft ook zelf een aantal communicatieacties opgezet en organiseerde op 17 april 2023, in samenwerking met de intersectorale adviseur werkbaar werk van de SERV een 'Lunch and learn' rond de maatregel van de werkbaarheidscheque. Op 29 maart 2023 organiseerde mijn administratie i.s.m. de SERV een event over werkbaar werk dat voortbouwt op het event "Werkbaar Werkt!" dat werd georganiseerd in 2019. Doelpubliek van dit event waren intermediairs zoals HR-professionals, consultants werkbaar werk, externe preventie-adviseurs, sociaal verzekeringsfondsen, sectorconsulenten, werkgevers- en werknemersorganisaties.
7. In het voorjaar van 2021 organiseerde de SERV rondetafelgesprekken in het kader van de evaluatie van het actieplan werkbaar werk waarbinnen de werkbaarheidscheque een belangrijke plek inneemt. De administratie nam ook deel aan deze gesprekken. Binnen deze rondetafelgesprekken werden preventie-adviseurs, HR-professionals, kansengroepen en sectoren bevraagd omtrent hun kijk op de werkbaarheidscheque. Door deze ruime groep te consulteren, maak ik me sterk dat de SERV erin geslaagd is de stem van de ondernemers te capteren. Op basis van deze gesprekken voerde mijn voorganger enkele aanpassingen door opdat de werkbaarheidscheque meer tegemoet zou komen aan de noden van de ondernemingen: zo wijzigde onder andere de duurtijd van de maatregelen van zes naar twaalf maanden en werd de mogelijkheid gecreëerd om advies, begeleiding en opleiding ook in te zetten voor de aanpak van de mentale veerkracht en/of de energie van werknemers (en werkgevers). Naar aanleiding van deze rondetafels is er ook extra ingezet op het breed bekend maken van de maatregel bij werkgevers.

Graag voeg ik ook nog toe dat de werkbaarheidscheque elk jaar geëvalueerd wordt onder de vorm van een gebruikersanalyse. Hierbij worden de organisaties die de financiële steun ontvingen alsook de erkende dienstverleners die de begeleiding verzorgden, bevraagd. In mei 2022 werd tevens een impactmeting uitgevoerd door

het onderzoeksbureau Ipsos. Bij deze impactmeting werden zowel dienstverleners als gebruikers van de werkbaarheidscheque bevraagd.

Uit beide onderzoeken is gebleken dat de werkbaarheidscheque een welgekomen en dankbaar instrument is voor organisaties in Vlaanderen en dat de werkbaarheidscheque zijn doel niet gemist heeft. Organisaties die reeds gebruik maakten van de cheque hebben hierdoor het thema werkbaar werk ingang kunnen laten vinden wanneer ze hier nog niet zo ver in stonden of wanneer ze hier nog niet mee aan de slag waren. Anderen hebben dan weer de gelegenheid gehad om verder te werken op het thema. Uit deze evaluaties blijkt ook dat de inhoudelijke uitbreiding naar verbeteracties (in de vorm van advies, begeleiding en opleiding) de populariteit van de werkbaarheidscheque een boost gegeven heeft. Organisaties maken daar dankbaar gebruik van. Er wordt zowel preventief als curatief ingezet op werkbaar werk wat leidt tot een duurzame verandering in de organisatie met effectieve impact op vlak van werkbaar werk. Het draagvlak voor de werkbaarheidscheque bij ondernemingen is erg groot, dat maakt ook dat ik ook voor 2024 een verlenging van de werkbaarheidscheque wens te realiseren.

Ik kan dus zeggen dat er zeker en vast aandacht is geweest voor hoe ondernemers de werkbaarheidscheque evalueren. Op basis van de feedback die ik ontving werden aanpassingen gedaan om van de werkbaarheidscheque nog meer een instrument te maken op maat van de ondernemers.

8. Mijn administratie is momenteel bezig met de voorbereiding van de verlenging in 2024.

BIJLAGEN

1. [Overzicht vraag 1](#)
2. [Overzicht vraag 2](#)
3. [Overzicht vraag 3](#)